

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-10-12
Besvaras senast
2019-10-26

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2019/20:44 Rätten till personlig assistans

I departementspromemorian *Personlig assistans för samtliga hjälpmoment som avser andning och måltider i form av sondmatning* (S2019/04168/FST) föreslår S-MP-regeringen tillsammans med C och L att det ska göras ett tillägg till 9 a § i LSS. Denna paragraf lyder i dag enligt följande: ”Med personlig assistans enligt 9 § 2 avses personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med andning, sin personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade (grundläggande behov).”

Följande tillägg föreslås: ”Ett sådant behov kan ge rätt till personlig assistans till den del hjälpbehovet är av mycket privat och integritetskänslig karaktär. När det gäller andning och måltider i form av sondmatning ska dock hjälpbehovet beaktas oavsett dess karaktär.”

Vi kristdemokrater välkomnar att det förtydligas att andning och sondmatning ska anses vara assistansgrundande i sin helhet. Men det sätt på vilket regeringen har valt att reglera detta i lagtexten oroar. Samma dag som promemorian presenterades larmade åtskilliga representanter från funktionshindersrörelsen att den mening som läggs till i paragrafen riskerar att permanenta rådande strikta rättspraxis. Detta eftersom den dom från Högsta förvaltningsdomstolen som har haft mycket förödande konsekvenser genom att inskränka rätten och möjligheten att få assistans därmed skulle skrivas in i lagtexten.

Jag citerar Elisabeth Wallenius, ordförande i Funktionsrätt Sverige: ”Förslagen till ny lagtext cementerar den nuvarande restriktiva tillämpningen. Rätten till personlig assistans riskerar att ytterligare begränsas”.

Vi kristdemokrater delar denna farhåga.

Förslaget betyder inte, och detta är viktigt, någon skärpning av lagen, säger socialministern Lena Hallengren i ett skriftligt meddelande till *Ekot* den 10 oktober 2019. Ministern menar att det handlar om att skriva in det som redan gäller i lagen, för att kunna göra undantag om sondmatning och andning. Ministern menar vidare att den lagändring som föreslås ska leda till att fler människor får assistans och att fler får mer assistans. Inget annat.

I den aktuella promemorian saknas dock en konsekvensbeskrivning av hur den nya lagtexten i 9 a § kan komma att påverka alla de tusentals personer med omfattande funktionsnedsättning som har behov av assistans utifrån de övriga grundläggande behov som inte berör andning och sondmatning (personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade).

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

Tar ministern den oro som funktionshindersrörelsen beskriver på allvar, och vilka åtgärder kommer ministern att vidta för att säkerställa att införandet av ”ett sådant behov kan ge rätt till personlig assistans till den del hjälpbehovet är av mycket privat och integritetskänslig karaktär” i 9 a § i LSS inte kommer att inskränka rätten till assistans?

.....

Pia Steensland (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander